

УДК: 619:618.1:636.2

Ефективність рефлексологічного методу виявлення статевої охоти у телиць

Панасова Т.Г.

канд. вет. наук, доцент, Полтавська державна аграрна академія
Полтава (t.panasova@mail.ru)

Актуальність проблеми. Однією з головних проблем штучного осіменіння корів і телиць є виявлення тварин в охоті. Відомо, що, виражена охота проявляється пізно ввечері, протягом ночі і рано вранці, коли спокійно і технологічні процеси годівлі і доїння не надають додаткового стресу на фізіологічні процеси прояви охоти у маток [1].

Проте, дворазове виявлення охоти дозволяє виявити лише у 55-65% корів ознаки рефлексу нерухомості. Тому необхідно виявляти корів не менше 4-х разів на добу, знаючи про те, що у разі не виявлення їх у ввечері або вранці, до наступного виявлення вона припиниться, і корова залишиться незапліднена [2].

Тому застосування ефективних методів виявлення статевої охоти у корів та телиць для підвищення заплідненості є актуальним.

Матеріали та метод досліджень. Дослідження проводили у СТОВ «Скіф» Котелевського р-ну Полтавської обл. Виявлення статевої охоти у телиць парувального віку проводили рефлексологічним способом. Для цього використовували вазектомованого бугая-пробника. Резекцію сперміопроводів проводили за методом Краснитского А.Я. (1946) [3] бугаям цього ж господарства живою масою 400-450 кг. Шви знімали на 8-й день, використовували пробників через 4 тижня.

Результати досліджень. У попередні роки в господарстві виявлення статевої охоти у телиць проводили візуально-клінічним методом, що був неефективним, бо у майже 75-80% телиць статеві охота не виявлялася. У зв'язку з чим телицям застосовувалася схема стимуляції статевої циклічності, що включала: на 1-й та 14-й день естрофан 2 мл, на 16-й день – сурфагон – 5 мл, осіменіння – на 17-й день.

Для виявлення статевої охоти у телиць нами був запропонований рефлексологічний метод. У досліді перебували 130 телиць та один бугай-пробник, позаяк другий пробник погано проявляв статеві рефлекси та був вибракуваний. Для виявлення телиць в охоті бугай-пробник перебував щоденно із самками в одному загороді по 1,5-2 год. зранку і ввечері. Телиць, виявлених в охоті вилучали із загалу та осіменяли ректо-цервікальним методом спермою, замороженою у пайєтах двічі з інтервалом 10-12 год. Діагностику вагітності проводили на 30-й день методом сонографії. Результати заплідненості телиць представлені у таблиці.

Кількість осіменіннь	Кількість телиць, що запліднилися	
	голів	%
Одне	62	47
Два	41	31
Три	13	11
Усього телиць	116	89

Таким чином, 47% телиць запліднилися після першого осіменіння, 31% – після другого, 11% – після третього. У 11% телиць (14 голів) запліднення не настало. Цим тваринам була застосована синхронізація статевого циклу, після якої 9 голів запліднилося, а 5 телиць були вибракувані.

Висновки. При застосуванні рефлексологічного способу виявлення статевої охоти заплідненість телиць склала 89%, індекс осіменіннь – 1,6.

Література

1. 4. Бугров А.Д. Выявление и выборка коров и телок в охоте: методические рекомендации / А.Д. Бугров.-Х.: Институт животноводства НААН, 2013.-115 с.
2. Харута Г. Г. Штучне осіменіння корів і телиць: реком. для техніків штучного осіменіння / Харута Г. Г., Волков С. С, Краєвський А. І. - Біла Церква, 1999.-46 с.
3. Герцен П.П., Аранчий С.В., Скрипник В.И., Мироненко Ю.Г. Оперативная хирургия в ветеринарной медицине. – Полтава. – НПФ «Компьютерные технологии» Лтд., 1998. – 392 с.